

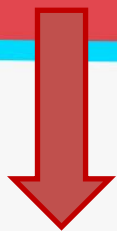
Verbális és nem verbális kommunikáció

Készítette: Csáki Edina

A nyelvi közlésfolyamat (kommunikáció)

Fogalma

Kommunikáció =
gondolatok,
érzelmeik, indulatok,
vélemények
átadása, átvétele

**Folyamata,
modellek**
Adó, vevő,
üzenet, kód,
csatorna

**Tényezői és
funkciói**

**A
kommunikáció
típusai**

**"A kommunikáció az a cement, amely a
társadalmat egybeforrasztja" (Wiener)**

**Valaki, valakinek, valamit, valamikor,
valahol, valamiért, valamilyen módon,
valamilyen céllal elmond, közöl.**

Az emberi kommunikáció csatornáit

Verbális (szóbeli) kommunikáció

- Mely a nyelvvel, mint digitális kóddal kifejezhető emberi beszédet és írást jelenti

Ez a két csatorna csak tudományos vizsgálódás céljából választható szét, a valóságos folyamatban ezek a tényezők szorosan összefonódva, egymást kiegészítve vesznek részt.

Nem verbális kommunikáció (65-70%)

- A kommunikációs folyamatban a nem verbális jelek használatát
- **Mimika, vokális kommunikáció, tekintet, mozgásos kommunikáció, testtartás, térköz**

Metanyelvi jelek

A verbális kommunikáció

- Lehet: **szóbeli** és **írásbeli** kommunikáció
- Ez az a csatorna, amely kizárólag csak az emberre jellemző: nincs olyan állati jelrendszer, amely komplexitásában felérne a nyelvvel
- **Hockett** az emberi nyelv **négy** olyan sajátosságát írta le, amely a nyelvet megkülönbözteti minden más állati kódrendszerétől

Az emberi nyelv négy sajátossága

- **Leválasztottság:** a nyelv segítségével az ember képes közvetlenül nem jelenlevő, távoli dolgokról, eseményekről is kommunikálni
- **Nyitottság:** a nyelv segítségével az ember képes új jelentéseket alkotni, azokat a többiek felé kommunikálni
- **Hagyományozás:** a nyelvet az új generációk a korábbi nemzedékektől veszik át
- **Kettős mintázottság:** jóllehet a nyelv korlátozott számú elemből áll, mégis végtelen számú jelentést lehet belőle létrehozni

Verbális kommunikáció

Beszéd (közvetlen kommunikáció)

- Legkifejezőbb, leggyakoribb, legfontosabb
- **A beszéd legfontosabb jellemzői:** térben korlátozott időben korlátozott közvetlen, spontán, egyedi, kevésbé normakövető, több hiba

Írás (közvetett kommunikáció)

- Később keletkezett
- Nem használtak rögtön betűket
- Tárgyírás, képírás, fogalomírás, szóírás, szótagírás, betűírás
- **Az írás legfontosabb jellemzői:** maradandóbb, közvetett, megtervezett, vizuális jelek alkalmazása, normakövető

Nem verbális kommunikáció

- **Mimika (arcjáték):** Ekman szerint összesen hét érzelem tükröződik az arcon: **öröm, meglepetés, félelem, szomorúság, harag, undor és érdeklődés**
- Szerepe: hangsúlyozza, kifejezi a beszédet

Nem verbális kommunikáció

- **Tekintet:** arról kelt képet, hogy a másik mit észlel, mit vesz észre és ezáltal könnyíti a kontrollt a helyzet felett
- A tekintetnek szabályozó szerepe van, befolyásoló jelzéseket tartalmaz

Allen Pease szerint 3 féle nézés hely van: **hivatali** (orrnyereg és szemöldök közti háromszög) **baráti, társasági** (orrnyereg és száj közti háromszög) **bizalmas** (orrnyereg és öl közti).

Nem verbális kommunikáció

- **Vokális kommunikáció:** ide tartoznak a paralingvisztikai (nyelven túli) tényezők: hangnem, hanghordozás, hanglejtés, hangsúly
- A hangból megállapíthatjuk a közlő nemét, korát, karakterét, természetét

Nem verbális kommunikáció

- **Mozgásos kommunikáció:** négyféle ilyen csatornát különböztetünk meg: gesztusok, testtartás, térközsabályozás, kinezika
- **Kommunikáció gesztusok révén:** az egész kar, kézfej, ujjak tartása
- Sok zavarjelet közvetítenek, pl. a feszültség jelét

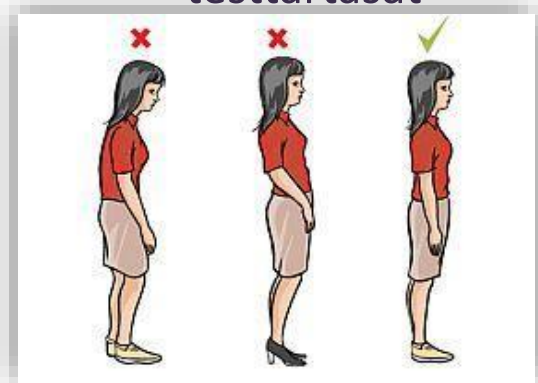

Nem verbális kommunikáció

Testtartás (posztuláris kommunikáció)

- Viszonyt, álláspontot, szubjektív értékelést fejez ki
- Különböző szociális viszonylatokban meghatározó testtartás kívánatos
- Akaratlanul is átvesszük egymás testtartását

Térközsabályozás (proxemika)

Edward Hall 4 **távolsági zónát** különböztetett meg:

Bizalmas (0-45 cm)

Személyes (45-120 cm)

Társasági (120-360 cm)

Nyilvános (360 cm-nél nagyobb)

Nem verbális kommunikáció

- **Kinezika:** magába foglalja a mimika és a gesztusmozgások, valamint a testtartások jelenségeit is és még sokkal több, más finom megnyilvánulásokat
- A kinezikus mozgások értelmezése öntudatlan, spontán a mindennapi életben
- Az egész test harmonikus mozgása: **pozitív hatás**
- Görcsösség: **negatív hatás**
- Lazaság: **természetesség**

Nem verbális kommunikáció

- **Emblémák:** külső jegyek, melyek tudatosak: ruha, öltözködés, hajviselet, a test különböző díszei, jelvény értékű tárgyak

Az órához felhasznált irodalom

- Banczerowski Janusz. 1996. *Magyar Nyelvőr*. Budapest. Akadémiai Kiadó.
- Dr. Bajner Mária. 2008. *A verbális és nem verbális kommunikáció*.
[https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi dokumentumok/Bemeneti kompetenciak meresi ertekelesi eszkozrendszerenek kialakitasa/18 1448 002 101115.pdf](https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/18_1448_002_101115.pdf) [2020.09.17.]
- Knapp, M. L. 1978. *Kommunikáció II*. Budapest. General Press Kiadó.
- Wacha Imre. 2011. *A nonverbális kommunikáció eszköztára*.

Köszönöm a
figyelmet!

